

[1]

**Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Βλάσιον,
ποίημα προηγούμενου Εὐδοκίμου Ξηροποταμηνοῦ τοῦ Κρητός***

I

Τὰ μεταγενέστερα χειρόγραφα τοῦ Ἀγίου Ὁρους εἶναι στὴν πλειονότητά τους κυρίως λειτουργικοῦ περιεχομένου. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἔχουμε νὰ κάνουμε μὲ χειρόγραφα ποὺ εἶναι ἄρκετὰ ἔως πολὺ μεταγενέστερα δὲν πρέπει νὰ μᾶς ὀδηγεῖ σὲ ἀρνητικὴ ἢ ἀδιάφορη στάση ἀπέναντί τους. Στὰ χειρόγραφα αὐτὰ πολὺ συχνὰ συναντᾶ κανεὶς κείμενα πρωτότυπα καὶ ἀνέκδοτα, εἰδικὰ ἀναφορικά στὴν λατρεία.¹

Σὲ αὐτὸ τὸ κλῆμα ἐντάσσεται καὶ τὸ χφ Ξηροπ. 407, ἓνας χαρτῶος κώδικας διαστάσεων 201×162 χιλ., ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ 19ου αἰ., ἀποτελεῖται ἀπὸ 420 σελίδες² καὶ περιέχει παρακλητικοὺς κανόνες καὶ ὕμνους³ σὲ διάφορους ἁγίους. Συγκεκριμένα πρόκειται γιὰ διάφορα τεύχη, σχεδὸν ὅλα ἀπὸ τὸ ἴδιο χαρτί, ποὺ γράφτηκαν κατὰ τὰ ἔτη 1893-1894⁴ στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ξηροποτάμου⁵ καὶ εἶναι συσταχωμένα χωρὶς χρονολογικὴ σειρά. Στὶς σσ. 249-260 βρίσκεται ὁ ἀνέκδοτος «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Βλάσιον» (Πίν. 1), ποίημα τοῦ προηγούμενου Εὐδοκίμου Ξηροποταμηνοῦ τοῦ Κρητός. Τὸ χειρόγραφο εἶναι

* Συντομογραφίες καὶ σύμβολα, βλ. στὸ τέλος τῆς εἰσαγωγῆς.

¹ Πρβ. καὶ Λ. Πολίτης – Μ. Λ. Πολίτη, *Κατάλογος χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος, ἀρ. 1857-2500* [Πραγματεῖαι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 54], Ἀθήνα 1991, ἱε'.

² Βλ. παρακάτω ἀναλυτικὰ κωδικολογικὰ στοιχεῖα.

³ Βλ. μον. Ζαχαρίας Ξηροποταμηνός, «Ὑμνος ἱκετήριος εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν Θεοτόκον, ποίημα προηγούμενου Εὐδοκίμου Ξηροποταμηνοῦ τοῦ Κρητός», *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς* 850 (Ιούλ. – Σεπτ. 2015) 19-31.

⁴ Βλ. βιβλ. σημ. στὶς σσ. 47, 177, 272, 303, 320, 338, 357, 373 καὶ 417. Τὸ ἀναγραφόμενο στὴ σ. 177: *Ἐν Ἀγιωνύμῳ Ὁρει 1883* ἀναφέρεται μᾶλλον στὴ σύνθεση τοῦ κανόνα.

⁵ Βλ. βιβλ. σημ. στὴ σ. 128: *Ἱερὰ Μονὴ Ξηροποτάμου. κα' Μαρτίου ,αὠλδ' [1894].*

αυτόγραφο⁶ (Πίν. 2) (περιέχει διαγραφές, διορθώσεις, προσθήκες κτλ.) του προηγούμενου Εὐδοκίμου.⁷

Ὁ ἴδιος ὁ Εὐδόκιμος στὸν κατάλογό του σημειώνει⁸ ὅτι «ἡ γραφή καὶ τὰ ἐπίτιτλα κακόζηλα»!, καί, ὅταν παρουσιάζει στὴν πρώτη γραμμὴ⁹ τὰ ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικά του, χρονολογεῖ τὸ χειρόγραφο στὸν 20ὸ αἰ., παρόλο ποὺ μετὰ τὴν ἀναγραφή τῶν βιβλιογραφικῶν σημειωμάτων καταλήγει ὅτι «ἐγράφη δηλονότι ὁ Κῶδιξ κατὰ τὰ ἔτη 1893 καὶ 1894».¹⁰ Διαφορετικὲς εἶναι ἐπίσης καὶ οἱ διαστάσεις¹¹ ποὺ δίνει γιὰ τὸν κώδικα, λαμβάνοντας ὑπόψη του καὶ τὴ στάχωση.

Τὰ ὑπόλοιπα κωδικολογικὰ στοιχεῖα:

Γραφὴ ὀρθία, μᾶλλον στρογγυλή, ἀκανόνιστη (μᾶλλον δεξιολιγής), ἀπὸ χέρι ποὺ ἀποδεικνύεται ἄπειρο προσπαθώντας νὰ γράφει μὲ χοντρή πένα σὲ λειτουργικὴ γραφή: γραμμὴ ἐπιφάνεια 145/165×132 χιλ.: στ. 12-17: ὀρθογραφικὰ λάθη. Τὸ κείμενο κάθε σελίδας περιλαμβάνει σὲ μονὸ (κόκκινο μολύβι) ἢ διπλὸ (κόκκινο καὶ μπλὲ μολύβι) ὀρθογώνιο πλαίσιο. Στὶς σσ. 1-176 (ὅχι σὲ ὅλες) χαράκωση μὲ μπλὲ μολύβι. — Χαρτὶ μᾶλλον λεπτό, στιλπνό, ὑπόλευκο ἕως ἐλαφρῶς καφέ, χωρὶς ὑδατόσημο καὶ ὑδάτινες γραμμὲς (στὰ φφ. 117/118-123/124, 253/254, 327/328, 323/324, 333/334, 375/376-381/382, 391/392-397/398 χαρτὶ μὲ τὰ ἴδια χαρακτηριστικά, ἀλλὰ μὲ ὑδάτινες γραμμὲς καὶ ὑδατόσημα: α) ἡ ἐπωνυμία τοῦ ἐργοστασίου Smith & Meynier καὶ ἀπὸ κάτω ἡ λέξη Fiume [φφ. 117/118-123/124, 323/324 καὶ 333/334, 375/376-381/382, 391/392-397/398], β) θυρεὸς μὲ ταχυδρομικὴ σάλπιγγα στὸ κέντρο καὶ ἀπὸ κάτω καλλιγραφικὰ τὰ γράμματα S καὶ M [φφ. 253/254 καὶ 327/328], Nikolaev¹² 1176a-b [1876]). Μελάνη μαύρη, πλούσια σὲ μεταλλικὰ συστατικά (μπλὲ στὶς σσ. 114, 300-303, 364-366). Ἀτεχνὴ ἢ συνήθης ἐρυθρογραφία (μὲ β μελάνη στὶς σσ. 115-128, 249-272, 289 κ.έ.). — Ὁ κώδικας ἀποτελεῖται ἀπὸ συσταχωμένα τεύχη διαφορετικοῦ ἀριθμοῦ φύλλων. Μετὰ τὴ σ. 386 σκισμένο φύλλο, πιθανῶς χωρὶς ἀπώλεια κειμένου. Μετὰ τὴ σ. 359 οἱ σσ. 359α-β. Αἰρίθμηση σελίδων (1-417) σύγχρονη, μὲ μολύβι (οἱ σσ. 1-85 μὲ μελάνι). Ἀγγραφες οἱ σσ. 48, 196, 418 (δὲν ἀριθμεῖται). — Ἡ στάχωση ἀποτελεῖται ἀπὸ χαρτόνι ἐπενδυμένο μὲ λαδὶ πανί. Διακόσμηση ἐξωφύλλων: ὀρθογώνιο πλαίσιο διπλῆς χαράξεως περιμετρικά. Στὸ κέντρο τῶν ἐξωφύλλων σφραγίδες: α) σύμπλεγμα σταυροῦ, ἄγκυρας, Ἀγίας Γρα-

⁶ Βλ. βιβλ. σημ. στὴ σ. 260: *Στίχος ἱκετικὸς τοῦ πονήσαντος, πρὸς τὸν Ἅγιον. Εὐδοκίμου Ἱεροδιακόνου Ξηροποταμίνου τοῦ ἐκ Κρήτης. κη' Δεκεμβρίου, αὐγ'* [1893].

⁷ Βιογραφικὰ βλ. Α. Έμμ. Στιβακτάκης, *Κρήτες Ἀγιορεῖτες μοναχοί*, ἐκδ. Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας [ἀρ. ἐκδ. 2], Ἱεράπετρα 2007, 81-82· Μωυσῆς Ἀγιορείτης, *Μέγα Γεροντικὸ ἐναρέτων Ἀγιορειτῶν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος*, τόμ. 1 (1901-1955), ἐκδ. «Μυγδονία», Θεσσαλονίκη 2011, 325-326· *Λαυσαϊκὸν τοῦ Ἁγίου Ὁρους...* ὑπὸ ἀρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτου (†1983), Ἅγιον Ὄρος ²2002 (1953), 191-193· καὶ μον. Ζαχαρίας Ξηροποταμίνος, «Προηγούμενος Εὐδόκιμος Ξηροποταμίνος ὁ Κρήτης: “ὁ ζηλωτὴς τῆς δόξης τῆς ἀθωϊκῆς”», *Πρωτᾶτον* 127 (Ιούλ.-Σεπτ. 2012) 87-92.

⁸ Βλ. Εὐδόκιμος, *Κατάλογος*, σ. 181.

⁹ Ὁ.π., σ. 180.

¹⁰ Ὁ.π., σ. 181.

¹¹ 210×170 χιλ. (βλ. ὁ.π., σ. 180).

¹² V. Nikolaev, *Watermarks of the Mediaeval Otoman Documents in Bulgarian Libraries*, τόμ. 1, Σόφια 1954.

[3]

φής καὶ ἀμπέλου, β) σταυρός. Στὴ ράχη λαδὶ δέρμα με δύο ἐτικέτες (μαύρη μελάνη) στὸ ἐπάνω μέρος [: α) ἀρ. «4,171 θ. ΜΔ'» καὶ β) «Ξηροποτάμου κατ(άλογος) Εὐδοκίμου 4171.407»], διαζώματα με φυτικὸ διάκοσμο, καὶ στὸ κάτω μέρος ἡ ἐπιγραφή (χρυσοτυπία, ἐξίτηλη): *I(EPA) M(ONH) Ξ(ΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ)*. Ἰδιες ἐτικέτες καὶ στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἐξωφύλλου ἀρχῆς. Παράφυλλα σταχώσεως ἀρχῆς καὶ τέλους λεπτὸ κόκκινο χαρτί. Ἐκδορὲς στὴ ράχη καὶ μικρὲς φθορὲς στὶς γωνίες τῶν ἐξωφύλλων. — Κατάσταση καλή. Λόγω τῆς χοντρῆς πένας ἡ ἀφθονή μελάνη ἔχει διαποτίσει ἐλαφρῶς τὸ χαρτί. Σὲ ἀρκετὰ φύλλα ἔχει ξεθωριάσει ἡ κόκκινη (καὶ ἡ μαύρη) μελάνη. Ἐλαφρῶς σκισμένα τὰ φφ. 65/66, 79/80, 129/130, 145/146, 175/176, 313/314. Κηλίδες λαδιοῦ στὶς σσ. 169-180 (ἐπάνω γωνία) καὶ 287 κ.έ. (κάτω περιθώριο). Λίγο λερωμένο ἀπὸ τὴ χρήση.

Σύμφωνα με τὶς συναξαριστικὲς πηγές,¹³ τῶν ὁποίων τὰ ἱστορικὰ στοιχεῖα εἶναι ἀρκετὰ ἐπισφαλῆ, ὁ ἱερομάρτυρας ἅγιος Βλάσιος ἦταν ἐπίσκοπος τῆς ἀρμενικῆς Σεβαστείας καὶ κάτοχος τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης. Μαρτύρησε κατὰ τὸν διωγμὸ τοῦ Δικινίου (307-323) ἐπὶ ἡγεμόνα Ἀγρικόλα, καὶ τιμᾶται ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία στὶς 11 Φεβρουαρίου, ἀπὸ δὲ τὴν Δυτικὴ στὶς 3 Φεβρουαρίου, ὡς θεραπευτὴς τῶν παθήσεων τοῦ λαίμου.¹⁴ Τὸν κανόνα τῆς ἀκολουθίας του, ποὺ ἐκδόθηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Βενετία 1786,¹⁵ καὶ ἐν συνεχείᾳ Χαλκίδα 1893,¹⁶ Ἀθήνα 1896¹⁷ καὶ 1901, καὶ Κέρκυρα 1909,¹⁸ καὶ εἶναι ὁ ἴδιος ποὺ περιέχεται στὰ ἐν χρήσει Μηναῖα,¹⁹ συνέθεσε ὁ Ἰωσήφ ὁ Ὑμνογράφος.²⁰ Ὡστόσο ἄλλοι παρακλητι-

¹³ Βλ. Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ, *Ἀθλησις τοῦ Ἁγίου καὶ ἐνδόξου ἱερομάρτυρος Βλασίου ἐπισκόπου γενομένου Σεβαστείας*, PG 116, 817-830· ἐπίσης βλ. BHG 276-277· BHL 1370-1380· Σωφρόνιος Εὐστρατιάδης, *Αἰτιολόγιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, ἐκδ. τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», [Ἀθήνα 1961] (²1995), 83· καὶ ἱερομόν. Μακάριος Σιμωνοπετρίτης, *Νέος Συναξαριστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, ἐκδ. «Ἰνδικτος», τόμ. 6, Ἀθήνα 2006, 123-126.

¹⁴ Βλ. ἐνδεικτικὰ, A. Pazzini, *I santi nella storia della medicina*, Ρώμη 1937, 208-214, καὶ K. Κονταξόπουλος, *Ἅγιοι ἱατροὶ τῆς Ὁρθοδοξίας*. «ἐκδ. Καρδιάς», [Ἀθήνα 1990], 102-109.

¹⁵ *Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος Βλασίου ἀρχιεπισκόπου Σεβαστείας. Συλλεχθεῖσα ὑπὸ Στυλιανοῦ ἱερέως Κύτρακα ...*, ἐκδ. N. Γλυκῆ, Βενετία 1786 (βλ. Παπαδόπουλος, ἀρ. 3260· Στρατηγόπουλος, σ. 46)

¹⁶ *Ἀκολουθία καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος Βλασίου ἀρχιεπισκόπου Σεβαστείας τοῦ θαυματουργοῦ. ...*, ἐκδ. Καταστημάτων Ἀδελφῶν Γ. Ἀθανασιάδου, Χαλκίδα 1893 (βλ. Ἡλιὸν – Πολέμη, ἀρ. 1893.31).

¹⁷ *Ἀκολουθία, πλήρης βίος καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος Βλασίου ἀρχιεπισκόπου Σεβαστείας τοῦ θαυματουργοῦ. ... ἐπιμελείᾳ Κωνσταντίνου X. Δουκάκη ...*, ἐκδ. Κωνστ. X. Δουκάκη, Ἀθήνα 1896 (βλ. Ἡλιὸν – Πολέμη, ἀρ. 1896.20).

¹⁸ Σ. Νικοκάβουρας, *ἀρχιεπίσκοπος Κερκύρας καὶ Παξῶν, Ἀκολουθία τῶν ἁγίων Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου ... καὶ τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βλασίου*, Χρωμοτυπογραφεῖο Ἀ. Λάντζα, Κέρκυρα 1909, 81-109.

¹⁹ *Μηναιὸν τοῦ Φεβρουαρίου, περιέχον ... ἐπιδιορθωθέν*, ἐκδ. τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», Ἀθήνα ²2000, 70β-74α.

²⁰ Βλ. ΘΗΕ, τόμ. 3, 925-926 (Στ. Γ. Παπαδόπουλος).

[4]

κοὶ κανόνες, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν σύγχρονο τοῦ μοναχοῦ Γεράσιμου Μικραγιαννανίτη²¹, δὲν ἔχουν ἐπισημανθεῖ.

Ὁ ὑμνογράφος τοῦ ὑπὸ μελέτην παρακλητικοῦ κανόνα, μετὰ τὴν ἐπίκληση τῶν πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐπανέρχεται συνεχῶς στὸ ἱερατικό χάρισμα καὶ τὶς ἱατρικὲς του γνώσεις ἐπισημαίνοντας τὸ ἀρχιερατικό του ἀξίωμα καὶ τὸ ἥθος του, καὶ κάνοντας μνεία χαρακτηριστικῶν περιστατικῶν ἀπὸ τὸ συναξάρι του. Ἀναφέρεται στὴν ομάδα τῶν γυναικῶν καὶ στὰ δύο νήπια ποὺ μαρτύρησαν πρὶν ἀπὸ αὐτόν, στὸ βάδισμά του ἐπάνω στὴ λίμνη τῆς Σεβάστειας, καθὼς καὶ στὸ χάρισμα τῆς ἡμερώσεως τῶν θηρίων. Ἐντύπωση προκαλεῖ ἡ ρητὴ ἀναφορὰ στὰ μεγαλυνάρια, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Σεβάστειας, καὶ στὴ «νήσον Εὐβοέων»,²² ἐνῶ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα μέρη ποὺ σχετίζονται μὲ τὸν ἅγιο Βλάσιον²³ καὶ δὲν εἶναι μέχρι τώρα γνωστὴ κάποια ἰδιαιτέρη σχέση τοῦ προηγουμένου Εὐδοκίμου μὲ τὴν Εὐβοία. Τὸ μέρος πάντως τοῦ ἦταν γνωστὸ ἀπὸ τὶς «ζητεῖες» τῶν μοναχῶν τῆς Ξηροποτάμου στὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῆς Εὐβοίας πρὸς ἐξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων.²⁴

Ὁ παρακλητικὸς κανόνας εἶναι εὐρυθμὸς, ρέων, περιεκτικὸς καὶ λιτός, χωρὶς ἐπιτήδευση. Τὰ περισσότερα τροπάρια τῶν ὠδῶν, μὲ ἐπιτυχημένα ἐπιλογή λέξεων, δὲν ξεπερνοῦν τοὺς δύο στίχους. Ἐξαίρεση ἴσως ἀποτελεῖ τὸ α' τροπάριον τῆς ε' ὠδῆς, ὅπου φαίνεται νὰ ὑπάρχει κάποιο νοσηματικὸ πρόβλημα, πιθανῶς γιὰ λόγους μετρικoύς (;). Ἀξιοσημείωτη εἶναι, ὅπως ἤδη ἐπισημάνθηκε παραπάνω στὴν κωδικολογικὴ περιγραφὴ,

²¹ Βλ. Χρυσόστομος, τόμ. 14.543-555.

²² Πρόκειται γιὰ τὸν οἰκισμὸ «Ἅγιος Βλάσης» στὸν δῆμο Κύμης Ἀλιβερίου, ὁ ὁποῖος παλαιότερα ὀνομάζονταν «Πασσᾶ». Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση ἀπὸ τοὺς Τούρκους (1833) ὀνομάστηκε «Ἅγιος Βλάσης» ἀπὸ τὸ ὀνόμαυτο ἐξωκλήσι τοῦ χωριοῦ (βλ. διαδίκτυα τοῦ τόπου: <http://www.kimis-aliveriou.gr>, <http://agiosvlasis.gr/to-xorio-mas/istoria-agios-blassis.html>, https://el.wikipedia.org/wiki/Ἅγιος_Βλάσιος_Ευβοίας, καὶ http://www.eviportal.gr/euboea_content.asp?ID=29514).

²³ Πρβ. ἐνδειτικὰ τὸ χωριὸ «Ἅγιος Βλάσιος» Βοιωτίας (ἀπὸ τὸν 16^ο αἰ.), «Ἅγιος Βλάσιος» στὴ λίμνη Κρεμαστῶν Αἰτωλοακαρνανίας (πρὶν τὸν 16^ο αἰ.), «Ἄνω καὶ κάτω Βλασία» στὸ ὄρος Ἐρύμανθος τῆς Ἀχαΐας (16^{ος} – 17^{ος} αἰ.), «Ἅγιος Βλάσιος» Ἡρακλείου Κρήτης κτλ. (Τὰ χωριά «Ἅγιος Βλάσιος» Θεσπρωτίας καὶ Πηλίου, μετονομάστηκαν ἔτσι μετὰ τὴ χρονολογία συγγραφῆς τοῦ χειρογράφου.)

²⁴ Βλ. σχετικὲς ἀναφορὲς περιοχῶν ἀπὸ ὅπου προέρχονται ὀνόματα πρὸς μνημόνευση, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ χέρι, στίς δύο παλαιότερες Παρρησίες τῆς μονῆς: α) χφ Ξηροπ. 494 (ἔτ. 1635/6 κ.έ.): *νήσος Εὐρίπου κάστρο, Ἐπαρχία Εὐρίπου σὺν τοῖς περιχώροις* (μεταγενέστερο χ.) (φ. 125r), *νήσος Εὐρίπου χωρίον Αὐλώνας* (φ. 125v), *Χωρίον Μονόδρι* [= Μονόδρομο] *στὴν Ποταμιά* (φ. 130v), καὶ β) χφ Ξηροπ. 495 (18ος αἰ. κ.έ.) *Εὐρίπου ἐπαρχία* (φ. 36v), *Χωρίον Ποταμιά πλησίον τῆς Κούμης ἐν Εὐρίπῳ* (φφ. 41v καὶ 84v), *Χωρίον Βλάσι* (φ. 69r).

ή άποτυχημένη άπόπειρα τοῦ βιβλιογράφου νά χρησιμοποιήσει τή καλλιγραφική λειτουργική γραφή, τὰ συχνά ὀρθογραφικά παροράματα, καθώς καί μιὰ ἐν γένει προχειρότητα στήν ὅλη συγκρότηση τοῦ χειρογράφου, γεγονόςς ποῦ μπορεῖ νά δικαιολογηθεῖ, ἂν λάβει κανεῖς μάλιστα υπόψη του ὅτι ὁ συγγραφέας του ἦταν καί διδάσκαλος,²⁵ μόνο ἀπὸ τὸ ὅτι ὁ κώδικας ἦταν ἀπὸ τὰ πρωτόλεια ἔργα του καί προορίζονταν μᾶλλον γιὰ προσωπική του χρήση.

Στὴ συνέχεια ἐκδίδουμε τὸν αὐτόγραφο παρακλητικὸ κανόνα τοῦ προηγούμενου Εὐδοκίμου Ξηροποταμηνοῦ τοῦ Κρητός. Γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ κειμένου λάβαμε υπόψη μας τὶς παρατηρήσεις νεοελληνιστῶν ποῦ ἔχουν προβεῖ σὲ κριτικὲς ἐκδόσεις δημῶδων καί λογίων κειμένων τῆς ὕστερης Τουρκοκρατίας, ἂν καί μέσα ἀπὸ τὴ σχετικὴ ἐπιχειρηματολογία τους προβάλλουν διαφορετικὲς ἐκδοτικὲς ἀρχές²⁶.

Στὸ κείμενο διατηρήσαμε μὲ κεφαλαῖα ὅποιες λέξεις εἶχε ἔτσι ὁ βιβλιογράφος καί ἀκολουθήσαμε τὴ στίξη του, ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες περιπτώσεις, κατὰ τὶς ὁποῖες ἔγιναν σιωπηρὲς διορθώσεις. Δηλώνονται ὁμως οἱ διαφοροποιήσεις στὴ “μουσικὴ στίξη” τοῦ κειμένου.

Στὸ ὑπόμνημα τῶν πηγῶν οἱ παραπομπὲς στὰ βιβλικά κείμενα εἶναι ἐνδεικτικὲς.

²⁵ Βλ. παραπάνω, σημ. 7.

²⁶ Βλ. Σ. Πασχαλίδη, *Ἡ αὐτόγραφη νεομαρτυρολογικὴ συλλογὴ τοῦ μοναχοῦ Καισαρίου Δαπόντε (1713-1784)* [Νεομαρτυρολογικὰ Σύμμεικτα Α'], ἔκδ. «Μυγδονία», Θεσσαλονίκη 2012, 167, σημ. 1, ὅπου καί ἡ ἀκόλουθη ἀναλυτικὴ βιβλιογραφία: Γ. Κεχαγιόγλου, *Κριτικὴ ἔκδοση τῆς Ἱστορίας τοῦ Πτωχολέοντος. Θέματα ὕστεροβυζαντινῆς καί μεταβυζαντινῆς λογοτεχνίας*, [Διδ. Διατριβή], [ΕΕΦΣΠΘ, παράρτ. ἀρ. 22], Θεσσαλονίκη 1978, 236-239: ὁ ἴδιος, «Εἰδολογικὲς καί ἐκδοτικὲς προτάσεις γιὰ τὰ νεοελληνικὰ λογοτεχνικὰ λαϊκὰ βιβλία (ἀπὸ τὶς ἀρχὲς ὡς τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνα)», Ν. Παναγιωτάκης, (ἐπιμ.), *Ἀρχὲς τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας. Πρακτικὰ τοῦ Δεύτερου Διεθνοῦς Συνεδρίου “Neograeca Medii Aevi”* (Βενετία, 7-10 Νοεμβρίου 1991), Βενετία 1993, 74-99: H. Eideneier, «Παρατηρήσεις στὸ δημῶδη πεζὸ λόγος τοῦ 16ου-18ου αἰῶνα», J.-M. Egea – J. Alonso (ἐπιμ.), *Prosa y Verso en Griego Medieval. Rapports of the International Congress “Neograeca Medii Aevi III”* (Vitoria 1994), Amsterdam 1996, 153-160: A. van Gemert, «Τὸ κριτικὸ ὑπόμνημα σὲ ἐκδόσεις πρώιμων νεοελληνικῶν κειμένων», *Prosa y Verso...*, ὅ.π., 349-358: Π. Ἀγαπητός, «Ἐκδοση καί ἐρμηνεία τῶν κειμένων. Σκέψεις γιὰ τὴ δυναμικὴ διαπλοκὴ τῶν μεθόδων», H. Eideneier – U. Moennig – Ν. Τουφεξῆς (ἐπιμ.), *Θεωρία καί Πράξη τῶν Ἐκδόσεων τῆς Ὑστεροβυζαντινῆς, Ἀναγεννησιακῆς καί Μεταβυζαντινῆς Δημῶδους Γραμματείας. Πρακτικὰ τοῦ Διεθνοῦς Συνεδρίου “Neograeca Medii Aevi IVa”* (Ἀμβούργο 28-31.1.1999), Ἡράκλειο 2001, 93-99 (Πρακτικὰ μὲ ἐνδιαφέρουσες εἰσηγήσεις τῶν A. van Gemert, M. Jeffreys, E. M. Jeffreys, Στ. Κακλαμάνη, U. Moennig καί Γ. Μαυρομάτη): Τ. Α. Καπλάνης, «Ἐκδόσεις κειμένων τῆς νεοελληνικῆς δημῶδους γραμματείας καί μονοτονικὸ σύστημα», *Κονδυλοφόρος* 1 (2002) 205-235.

[6]

Χρησιμοποιήθηκαν οι ἑξῆς συντομογραφίες καὶ σύμβολα:

BHG = F. Halkin, *Bibliotheca hagiographica graeca*, τόμ. 1-3 [Subsidia Hagiographica 8a], Βρυξέλλες ³1957.

BHL = *Bibliotheca hagiographica latina antiquae et mediae aetatis*. Ediderunt Socii Bollandiani, τόμ. 1-2 [Subsidia Hagiographica 6], Βρυξέλλες 1898-1901.

Ἡλιοῦ – Πολέμη = Φ. Ἡλιοῦ – Π. Πολέμη, *Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία 1864-1900*, τόμ. 1-3, Ἀθήνα 2006.

ΘΗΕ = *Θρησκευτικὴ καὶ Ἡθικὴ Ἑγκυκλοπαιδεία*, τόμ. 1-12, Ἀθήνα 1962-1968.

Παπαδόπουλος = Θ. Παπαδόπουλος, *Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία [1466ci-1800]*, τόμ. 1, Ἀθήνα 1984.

PG = J. P. Migne, *Patrologiae cursus completus ... Series graeca*, τόμ. 1-161, Παρίσι 1857-1866.

Στρατηγόπουλος = Δ. Στρατηγόπουλος, *Ἐντυπες ἀκολουθίες ἀγίων. Συλλογὴ Ντόρης Παπαστράτου. Ἐπιστημονικὴ ἐποπτεία – Εἰσαγωγὴ Κ. Χρυσοχοῦδης*, Ἀθήνα 2007.

Χρυσοστόμου = Ἀρχιμ. Γ. Χ. Χρυσοστόμου, *Τὸ ἔργον τοῦ ὑμνογράφου Γερασίου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου. Εὐρετήρια, ἐκδ. Ὁργανισμὸς Πολιτιστικῆς Πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης «Θεσσαλονίκη 1997», Θεσσαλονίκη 1997.*

αἰ.	= αἰῶνα
ἀρ.	= ἀριθμός
βιβλ. σημ.	= βιβλιογραφικὸ (βιβλιογραφικὰ) σημείωμα (σημειώματα)
βλ.	= βλέπε
cod.	= codex
διορθ.	= διορθώνει
ἐκδ.	= ἐκδόσεις
ἔτ.	= ἔτος
κ.ἐ.	= καὶ ἐξῆς
κτλ.	= καὶ τὰ λοιπά
λ.	= λέξη
ὅ.π.	= ὅπου παραπάνω
πιθ.	= πιθανῶς
πίν.	= πίνακας
πρβ.	= παράβαλε
προσθ.	= προσθέτει

[7]

σ., σσ.	= σελίδα, σελίδες
σβ.	= σβησμένο
σημ.	= σημείωση
στ.	= στίχος, στίχοι
συμπλ.	= συμπληρώνει
τόμ.	= τόμος, τόμοι
φφ.	= φύλλα
χ.	= χέρι
χιλ.	= χιλιοστά
χφ	= χειρόγραφο
()	= ανάλυση συντομογραφιών
< >	= συμπλήρωση γραμμάτων ή λέξεων που παρέλειψε ο βιβλιογράφος
	= αλλαγή σελίδας χειρογράφου

[8]

II

σ. 249

Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Βλάσιον.

Μετὰ τὸ εὐλογητός, τὸ Κύριε εἰσάκουσον, τὸ Θεὸς Κύριος, εἶτα τὸ
παρὸν πρὸς τό, Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς.

Τῷ ἱατῆρι τῶν παθῶν νῦν προσδράμωμεν, Βλασίῳ πάντες οἱ πιστοὶ καὶ
προσπέσωμεν, οἰκετικῶς κραυγάζοντες αὐτῷ ἐκ ψυχῆς· τοῖς πιστῶς
προστρέχουσι τῷ σεπτῷ σου τεμένει, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τὰς ἰά- 5
σεις παράσχου, καὶ τὴν εἰρήνην βράβευσον τὴν σὴν, ἱερομάρτυς πανεύ-
φημε Βλάσιε.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ. Εἶτα ὁ Ν' καὶ ὁ κα-
νὼν Ἦχος πλ. δ'. |

σ. 250

Ἦδὴ α'. Ὑγρὰ διοδεύσας ὥσει ξηράν.

10

Κλονούμενος σάλῳ τῷ τῶν παθῶν, προσβολαῖς παντοίαις, σοὶ προσέρχο-
μαι ἐν κλαυθμῷ, καὶ ἐν στεναγμοῖς ἀνακράζω: τῇ μεσιτείᾳ σου σῶσον με
Βλάσιε.

Πραέων οἰκήσας μάκαρ τὴν γῆν, ὡς πραῦς ἐκεῖθεν, τῆς ψυχῆς μου τὸ
χαλεπόν, ἐπίσκεψαι καὶ πράυνον θεία, τῇ ἐνοικίῳ σοι χάριτι Βλάσιε. 15

Βλέφον οὐρανόθεν ἐπὶ τὴν σὴν, θεῖε πάτερ ποιμένην, αἰτουμένην σὴν ἀρω-
γὴν, καὶ ἀπὸ ψυχῆς ἀναβοῶσαν: τῇ σῇ πρεσβείᾳ κολάσεως ῥῦσαι με.

Θεοτοκίον

Συνεῖληφας Κόρη δίχα σποράς, ὃν Πατὴρ ἀρρεύστως, πρὸ αἰώνων καὶ ἀ-
παθῶς, ἐγέννησε· τοῦτον Θεοτόκε, ὑπὲρ ἡμῶν δυσώπει πάντοτε. 20

16 πρβ. Ἰωάν. 10, 1-16

8 σιωπῶμεν cod.

10 μετὰ Ἦδὴ πάντοτε κόμμα cod.

14 ἐκεῖθεν τῆς ψυχῆς μου

cod. 16 ἀρωγὴν: -ήν: ἡ ἐπάνω σὲ ὡ ἀπὸ τὸ ἴδιο χ. cod.

19 καὶ: πίσω ἀπὸ τὸ καὶ

ξυσμένη ἢ λ. ἐγεν- cod.

20 ἡμῶν: πίσω ἀπὸ τὸ ἡ ξυσμένο γράμμα (υ;) cod.

Ἦδὴ γ'. Σὺ εἶ τὸ στερέωμα

Σκέπη τῇ ἀγία σου, προσπευγότες οἱ δειλαιοί, ὡς νεοσσούς, πάσης ἐπηρείας, ἀβλαβεῖς διαφύλαξον.

5 Ἰλεων ἀπέργασαι, τὸν σὲ δοξάσαντα Κύριον, ὑπὲρ ἡ | μῶν, θεῖε Ἱεράρχα, σ. 251
παναοίδιμε Βλάσιε.

Σκέδασον τῶν θλίψεων, τὸ ζοφερὸν νέφος Ἁγιε, καὶ πειρασμῶν καὶ κινδύνων Πάτερ, ἐξελοῦ με ὡς εὐσπλαγχνος.

Θεοτοκίον.

10 Ἔτεκες ἀπάτορα, τὸν Βασιλέα τῆς κτίσεως, Κόρη σεμνή, Δέσποινα Παρθένε, ὃν δυσώπει τοῦ σῶσαί με.

Διάσωσον ἀπὸ κινδύνων, τὴν ποιμνὴν σου Ἱεράρχα, καὶ ἀθλοφόρε τοῦ Χριστοῦ εἰς σὲ καταφεύγουσαν, καὶ λύτρωσαι ταύτην πάσης ἀνάγκης.

Ἐπίβλεψον ἐν εὐμενείᾳ...

15 Καὶ μνημονε(ύ)ει ὡς ἔθος ὁ ἱερεὺς. Εἴτα τὸ κοντάκιον πρὸς τό, Πρεσβεία θερμή.

Θαυμάτων πηγὴν, καὶ κρήνην τῶν ἰάσεων, ταχὺν ἄρωγόν, ἀκέστορα ἀνάργυρον, σὲ εἰδότες Βλάσιε, ἐκτενῶς βοῶμέν σοι· δώρησαι πλημμελημάτων ἄφεσιν ἡμῖν, καὶ νόσων παντοίων ἀπολύτρωσιν.

Ἦδὴ δ'. Ἐξ ὅρους κατασκίου.

20 Ὁμάδα Γυναικῶν, Χριστῷ προαποστείλας, νυνὶ | ἐν οὐρανοῖς τρισμάκαρ σ. 252
συνδοξάζῃ, ἧς καταξίωσον δόξης κάμῃ πρεσβείαις, ταῖς πρὸς Θεὸν σου ἀξιόγαστε.

1 πρβ. Λουκ. 13, 34· Ματθ. 23, 37 11 πρβ. Ἰωάν. 10, 1-16 17-18 πρβ. Ματθ. 10, 8-9

2 νεοσσούς: νεο-: ο διορθ. σὲ ε καὶ ε σὲ ο ἴδιο χ. cod. 4 Ἱεράρχα cod. 13 εὐμενία cod. 14 μνημονέει cod. 21 σου συμπλ. με μικρότερα στοιχεία πιθ. ἴδιο χ.

Ὡς* δένδρον εὐθαλές, καρποὺς τῷ φυτουργῷ σου, προσήνεγκας Χριστῷ
νηπίων τὴν δυάδα, μεθ' ὧν καμὲ κατατάξας τὸν πάντων Κτίστην, ἀδια-
λείπτως καθικέτευε.

Ὡς πρᾶον* ὡς ἀπλοῦν, ὡς ἄκακον, ὡς μάρτυν, ὡς θύτην ἱερὸν σὲ Βλάσιε
τιμῶντες, οἱ σοὶ οἰκείται βοῶμεν ἀκαταπαύστως, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν ὑμνούν-
των σε. 5

Θεοτοκίον.

Ὡς ἔχων Μητρικὴν Παρθένη παρρησίαν, ἰκέτευε ἀεὶ, ὑπὲρ τῶν ἱκετῶν
σου, τῶν ἀνυμνούντων ἀπα(ύ)στως καὶ προσκυνοῦντων, σὲ Θεοτόκε Ἀ-
πειρόγαμε. 10

Ὡδὴ ε΄. Ὅρθριζόντες βοῶμέν σοι Κύριε.

Τὸ πρᾶον τοῦ Δαυΐδ καὶ τὸ ἄπλαστον, τοῦ Ἰακώβ· Ἰωσήφ ἔσχες Πάτερ
ιερώτατε.

Αἰμάτων σου ροαῖς καταπόντισον, τὸν σκολιόν, δράκοντα τὸν δειλαιον,
τὸν ἁμαρτίαις με πνίξαντα. | 15

σ. 253

Θηροὶ συγκατοικῶν θεῖε Βλάσιε, τὸ τῶν παθῶν ἄγριον ἡμέρωσας, οὗ νῦν
καμὲ καταξίωσον.

Θεοτοκίον.

Τὸν καύσωνα φυγῆς μου Πανάχραντε, τὸν φλογερόν, δρόσω τῶν χαρί-
των σου, καταδρόσισον ὡς εὐσπλαγχνος. 20

Ὡδὴ ς΄. Χιτῶνά μοι παράσχου φωτεινόν.

Χιτῶνα τοῦ Βαπτίσματος ἀγνόν, ἄσπιλον ἐμόλυνα, ὥσπερ ὁ ἄσωτος, ἀ-
ποκάθαρσεν οὖν σαῖς εὐχαῖς σοφέ.

Ποιμένα σε προβάτων λογικῶν, εἰδὼς θεῖε Βλάσιε, πόθῳ προσῆλθον σοι,
ἐν κλαυθμοῖς ἀναβοῶν, μὴ ὑπερίδῃς με. 25

1-2 πρβ. Ἦσ. 8, 18· Ἐβρ. 2, 13·
Ἰωάν. 10, 1-16· 26-28

14 πρβ. Ἦσ. 27, 1· Ἀποκ. 12, 7· 20, 2

24 πρβ.

4 πρᾶον cod.
19 δρόσω cod.

8 ἀεὶ cod.
21, 22 χιτῶνα cod.

9 ἀπάστως cod.

12 πρᾶον cod.

17 καμὲ cod.

Δακρύων μοι ῥανίδας ἀγαθέ, πρεσβείαις τοῦ μάρτυρος, παράσχου Κύριε, καὶ καρδίας συντριβὴν καὶ κατάνυξιν.

Θεοτοκίον

5 Ἐδὲμ τοῦ Παραδείσου ἐκβληθεὶς, ἀπάτη τοῦ ὄφeos, ἰ πρὸς σὲ κατέφυγον Ἀπειρόγαμε Ἀγνή, μὴ ἀπώση με. σ. 254

Ἐλέησον ὡς ἐλέημων, ἰκέτας σου Ἱεράρχα καὶ ἀθλοφόρε τοῦ Χριστοῦ, οἰκτρῶς κινδυνεύοντας, καὶ λύτρωσαι τούτοις πάσης ἀνάγκης.

Ἄχραντε ἡ διὰ λόγου τὸν Λόγον...

10 Καὶ μνημονεύει αὐθις ὁ Ἱερεὺς· εἶτα τὸ παρὸν πρὸς τό, Προστασία τῶν χριστιανῶν.

15 Ἱερέων ὡς καλλονὴν σε θεῖε Βλάσιε, καὶ τῶν μαρτύρων ἱερὸν ὡς ἀκροθίνιον, εὐδρομούντων ὡς ὁδηγόν, καὶ θεῖον ἱατρὸν, δυσωποῦμέν σε οἱ ἐν δεινοῖς, τοῦ ἰλεῶσαι τὸν Θεόν, ὑπὲρ δούλων ἀχρείων σου· τάχυνον ὡς οἰκτῖρων ἔξελε τῶν κινδύνων, τὸν Χριστεπώνυμον λαόν, ὅτι δύνασαι βουλόμενος.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.
Στίχος. Πεφητευ(μέ)νος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου...

Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

20 Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα Μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν ἰ αὐτοῖς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτά, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τούτους ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων. Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθετε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθετε· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες. Ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀσθενούντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. σ. 255

25

4 πρβ. Γεν. 3, 13: 23-24 18 Ματθ. 10, 1-8 (μὲ τὴν παράλειψη τοῦ ἀρχικοῦ Καὶ, τὶς προσθήκες Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὁ Ἰησοῦς [19], καὶ τὴν παράλειψη: α) τῶν §§ 2-4, καὶ β) τοὺς δώδεκα μετὰ Τούτους [21])

5 ἀπώση. cod.: με προσθ. πιθ. ἴδιο χ. με μολύβι 8 ἡ cod. 17 πεφητεύνος cod.
20 αὐτοῦ cod. 24 ἀπολωλότα cod.

Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου.
Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.
Εἴτα· Ἐλέησόν με ὁ Θεός. Καὶ τὸ παρόν,

Ἦχος πλ. β'. Ὅλην ἀποθέμενοι.

σ. 256 Ὅλον ἐκ νεότητος, ἐν ἁμαρτίαις βιοῦντα, νῦν με ἐπιστρέφοντα, δέξαι 5
θεῖε Βλάσιε ὡς φιλόανθρωπος, συμπαθῆς ἄκακος, ταπεινὸς πρῶτος, ἀνεξί-
κακος μακρόθυμος, δίκαιος ἄμεμπτος, καὶ τῆς αἰωνίου κολά | σεως, ἐν ὧ-
ρα τῆς ἐτάσεως, ῥῦσαί με σαῖς θεαῖς ἐντεύξεσιν, κέκτησαι γὰρ ὄντως,
ὡς μάρτυς καὶ ὡς μύστης ἱερός, τὴν παρρησίαν πρὸς Κύριον, Πάτερ ἱε- 10
ρώτατε.

Ὡδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Ὡς ἐπὶ τῶν ὑδάτων, συνέθλασας τὴν κάραν, τοῦ ἰοβόλου ἐχθροῦ, καὶ με 15
κατὰ δαιμόνων, δεινῶν παρενοχλούντων, νικηφόρον ἀνάδειξον· ὅπως
κραυγάζω σὺν σοί· ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Βυθῷ ἁμαρτημάτων, συνεχόμενος Πάτερ, καὶ πειρασμοῖς ἐμπεσών, ἀνά- 15
γαγέ με τάχος, ὁ βυθῷ τῶν ὑδάτων, διαμείνας ἀλώβητος, ὅπως κραυ-
γάζω σὺν σοί· ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἐσάπησαν ψυχῆς μου, οἱ μώλωπες καὶ οἴμοι! ὁ πολύτλας ποτέ, Ἰώβ ὁ ἐν 20
κοπρίᾳ, κατὰκειμαι τὰ ἔλκη, ἀναξέων τοῦ σώματος, ἀλλ' ὡς σοφὸς ἱα-
τρός, ταχὺ θεράπευσόν με.

Θεοτοκίον.

σ. 257 Ἡμάρτηκα Παρθένε, ἠνόμησα ὁ τάλας, ὡς οὐδεὶς ἄλλος | ποτέ, ψυχῆς 25
μου τὸ ὠραῖον, Θεοῦ τὸ κατ' εἰκόνα, αἰσχροουργίας ἡμαύρωσα· διὸ κραυ-
γάζω σοι Ἀγνή, Μαρία οἴκτειρόν με.

Ὡδὴ η'. Τὸν Βασιλέα τῶν οὐρανῶν.

Τὸν Βασιλέα τῶν Οὐρανῶν μὴ ἐλλίπης, δυσωπῶν ἀθλητὰ ὑπὲρ πάντων, 25
τῶν σοὶ προσιόντων, πιστῶν ἐν εὐλαβείᾳ.

Τοὺς ἁμαρτίας παντοίαις ἐμπεπτωκότας, καὶ δεινοῖς πειρασμοῖς σοὺς
οἰκέτας, ἔγειρον καὶ σῶσον, εὐχαῖς σου Ἱεράρχα.

18-19 Ἰώβ 2, 7-8

8 ἐντεύξεσιν: ν ἐπάνω σὲ σβ. κ ἴδιο χ. cod.

12 ἰοβούλου cod.

20 ταχὺ: τυχὺ cod.

23 ἡμαύρωσα; cod.

28 ἐμπεπτωκότας cod.

Τῆς ἀσθενούσης ψυχῆς μου τὰς ἀλγυδόνας, καὶ σαρκὸς τὰς ἀμέτρους
ὁδύνας, Βλάσιε παμμάκαρ, θεράπευσον ἐν τάχει.

Θεοτοκίον.

5 Χαῖρε Μαρία, βροτῶν ἀπάντων ἡ δόξα, τῆς ἐμῆς θυμηδίας αἰτία· σῶζε
τοὺς σὲ πίστει καὶ πόθῳ εὐφημοῦντας.

Ἦδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Ὡς κρήνη ἀναβρύεις, θαύματα τοῖς πᾶσι, καὶ τῶν ψυχῶν καὶ σωμάτων
ιάσεις σοφέ, ἱερομάρτυς τρισμάκαρ, ἔνδο | ξε Βλάσιε.

σ. 258

10 Ὡ Πάτερ θεοφόρε, δέχου ἱκεσίας, ἐξ ἀκαθάρτων χειλέων, καὶ χάριν τὴν
σὴν, καὶ τὴν εἰρήνην τὴν ἄνω, μοι ἀναβράβευσον.

Τριάδα τὴν ἁγίαν, ἣν νῦν ἐποπτεύεις, Πατέρα Λόγον καὶ Πνεῦμα, δυ-
σώπει ἀεὶ, τοῦ οἰκτειρῆσαι τοὺς πόθῳ, σὲ μεγαλύνοντας.

Θεοτοκίον.

15 Ὡ Μήτηρ Θεοτόκε, κλινόν μοι τὸ οὖς σου, καὶ τὴν οἰκτρὰν ἱκεσίαν μου
δέξαι Σεμνή, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ σου ταύτην προσάγαγε.

Εἶτα τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Καὶ τὰ παρόντα

Μεγαλυνάρια τοῦ ἁγίου

20 Τὸν ἱερομύστην καὶ ἀθλητὴν, τὸν ἐν τοῖς κινδύνοις, ταχινότατον ἄρωγόν,
τὸν ὑπερβαλλόντως, ἐκλάμπαντα ἐν κόσμῳ, τὸν Βλάσιον ἐν ὕμνοις ἐγκω-
μιάσωμεν.

Χαῖρε τῶν θαυμάτων ὁ ποταμός, χαῖρε ἱερέων καὶ μαρτύρων ἡ καλλονή,
χαῖρε τῶν χαρίτων τοῦ Πνεύματος δοχεῖον, σεπτὲ ἱερομάρτυς, ἔνδοξε
Βλάσιε. |

σ. 259

25 Ὡς πεποικιλμένος ταῖς ἀρεταῖς, καὶ ἡγλαῖσμένος μαρτυρίου μαρμαρυ-
γαῖς, ἔλασον τὸν ζόφον, τῶν πονηρῶν μου ἔργων, καὶ φωτεινὸν με ὅλον,
Πάτερ ἀνάδειξον.

2 τὰ χει cod. 4 θυμηδίας: ἡ ἐπάνω σὲ ἰ ἴδιο χ. cod. 7 ἀναβρύεις: ὁ ἐπάνω σὲ ε
ἴδιο χ. cod. 11 τὴν ἁγίαν ἣν cod. 12 ἀεὶ cod. 15 Θεῷ cod. 16 Ἄξιον
ἐστιν cod. 18 ταχινότατον cod. 24 μαρμαριγαῖς cod.

Νῆσος Εὐβοέων εἰς σὲ πλουτεῖ, ἔχει σε προστάτην, ἀντιλήπτορα ἱατρόν, ῥύστην ἐν κινδύνοις, ἀλείπτῃν εὐδρομούντων, ὦ Βλάσιε θεόφρον πανενδοξότατε.

Πόλις Σεβαστείας τὴν ἱεράν, καὶ σεπτὴν εἰκόνα προσκυνεῖ σου πανευλαβῶς, ὅθεν σὰ ἐλέη ἀρύεται πλουσίως, ὦ θεῖε Ποιμενάρχα ὅσιε Βλάσιε.

5

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ στρατιαί.

Τρισάγιον· καὶ τὰ συνήθη τροπάρια.

Εἰς δὲ τὸν ἀσπασμὸν ψάλλεται τὸ παρὸν πρὸς τό, Πάντων προστατεύεις ἀγαθή.

σ. 260

Σκέπε τοὺς προστρέχοντας εἰς σέ, φρούρει χριστωνύμων τὰ πλήθη, Βλάσιε μάρτυς Χριστοῦ, φύλαττε τοὺς πεποithότας ἐν σοί, ἐκ παντοίων κακώσεων, ἐχθρῶν κα(κου)ργίας, πάσης ἄλλης θλίψεως, δαιμονικῆς προσβολῆς, καὶ τῆς Οὐρανῶν βασιλείας, δεῖξαι κληρονόμους ἀ | ξίους, ὡς Ποιμὴν καὶ ἱεράρχης συμπαθέστατος.

10

Δέσποινα πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

15

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, εἰς σὲ ἀνατίθῃμι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Μνήσθητι κάμοῦ Ἅγιε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, καὶ ῥῦσαι με πρεσβείαις σου τῆς αἰωνίου κολάσεως.

20

Στίχος ἱκετικὸς τοῦ πονήσαντος, πρὸς τὸν Ἅγιον.

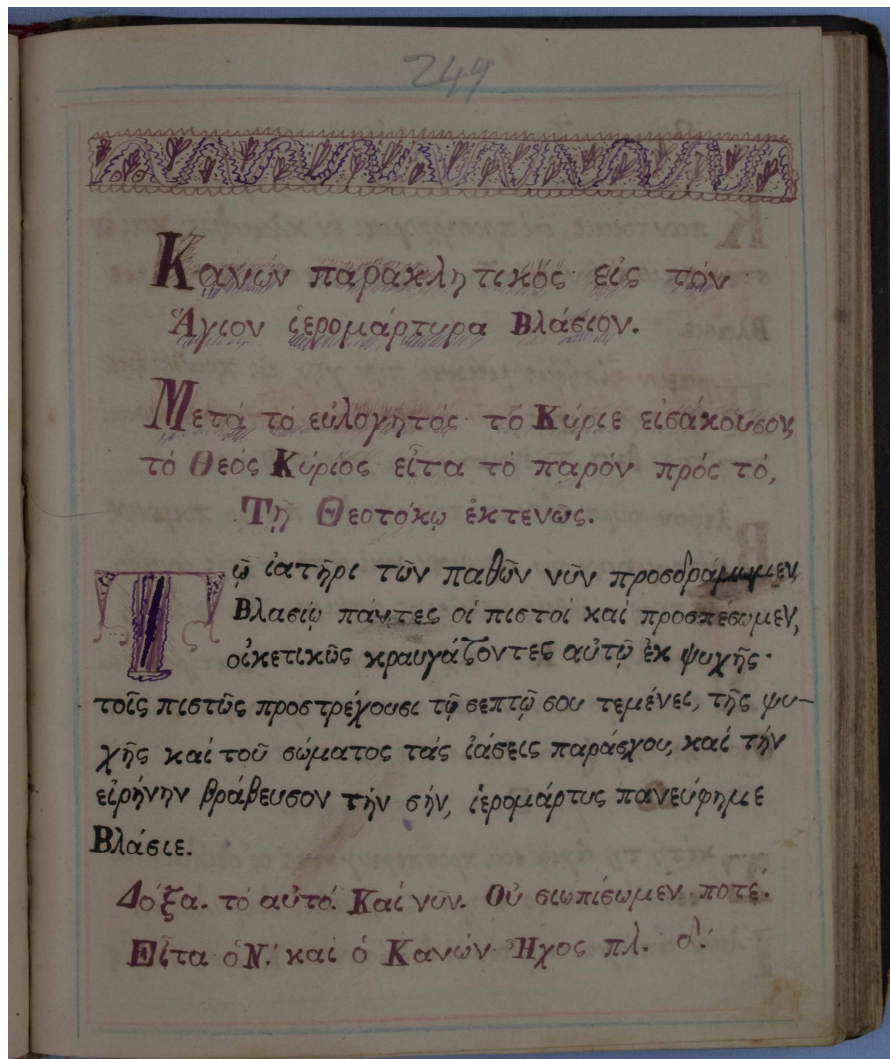
Εὐδοκίμου Ἱεροδιακόνου Ξηροποταμινοῦ τοῦ ἐκ Κρήτης.

κη΄ Δεκεμβρίου ,αωλγ΄ [1893]

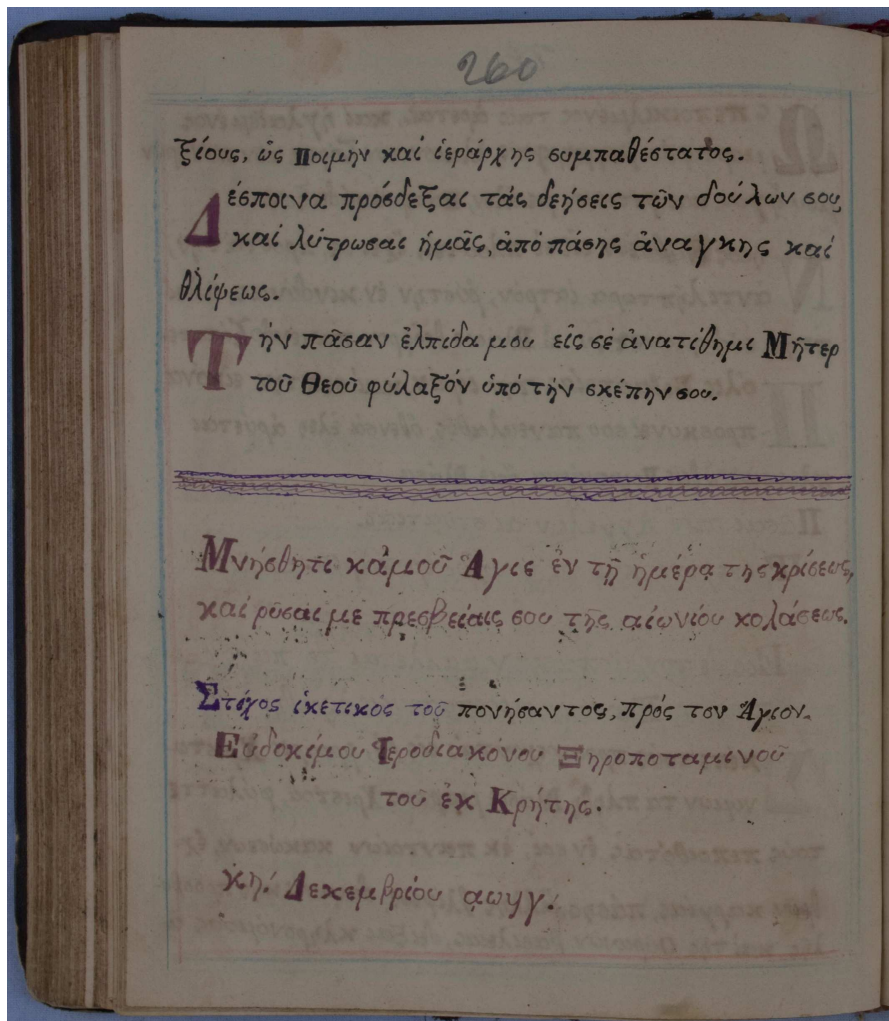
Καρυὲς Ἀγίου Ὁρους 2016

μον. Ζαχαρίας Ξηροποταμινὸς

1 Εὐβοέων: σκιασμένο (!) ἀπὸ τὸ ἴδιο χ. cod. ἀντιλήπτωρα cod. 10 πλήθη Βλάσιε cod. 12 καργίας cod. 17-18 χωρὶς κόμματα cod. 19 τῆς ῥῦσαι cod.

Πίν. 1. Χφ Ξηροπ. 407, σ. 249

Πίν. 2. Χφ Ξηροπ. 407, σ. 260